

PASIENIO KONTROLĖS PUNKTŲ DIREKCIJA PRIE SUSISIEKIMO MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 26, LT-01104 Vilnius, tel. (8 5) 262 0061, faks. (8 5) 262 0081, el. p. pkpd@pkpd.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 300147455

Lietuvos Respublikos
susisieki mo ministerijai

2019-08- Nr. 2-

DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS NUSTATYMO

Pasienio kontrolės punktų direkcija prie Susisieki mo ministerijos (toliau vadinama – Direkcija), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Korupcijos prevencijos įstatymu, Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarka, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, ir Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 „Dėl Valstybės ar savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijų patvirtinimo“, atliko korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą šiose Direkcijos veiklos srityse:

Korupcijos pasireiškimo tikimybė **vykdant įgyvendinamų statybos investicijų projektų patikrinimus (fizinius, administracinius, finansinius)** (*Direkcijos nuostatų 11.1.6 p.*).

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą atliko Administravimo skyriaus vedėja Gabija Daškevičienė.

Analizuotas laikotarpis: nuo 2018 rugsėjo mėn. iki 2019 m. rugpjūčio mėn.

Atliekant korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą pasirinktose srityse analizuoti šie teisės aktai:

1. Lietuvos Respublikos statybos įstatymas;
2. Statybos ir turto valdymo skyriaus nuostatai, patvirtinti Direkcijos direktoriaus 2017 m. balandžio 28 d. įsakymu Nr. 3-46 „Dėl Pasienio kontrolės punktų direkcijos prie Susisieki mo ministerijos Statybos ir turto valdymo skyriaus nuostatų patvirtinimo“;
3. Statybos ir turto valdymo skyriaus vedėjo, patarėjo ir vyriausiųjų specialistų pareigybių aprašymai;
4. Statybos techninis reglamentas STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. lapkričio 7 d. įsakymu Nr. D1-738 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.04.04:2017 „Statinio projektavimas, projekto ekspertizė“ patvirtinimo“;

5. Statybos techninis reglamentas STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. D1-848 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.06.01:2016 „Statybos darbai. Statinio statybos priežiūra“ patvirtinimo“.

Vertinta Direkcijos darbuotojų veikla ir administracinės procedūros vykdamas įgyvendinamų statybos investicijų projektų patikrinimus (fizinius, administracinius, finansinius).

Vertinta pasirinktos veiklos srities atitiktis Lietuvos Respublikos korupcijos prevencijos įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytiems kriterijams:

1. Padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.

Vertinamoje veiklos srityje per vertinamąjį laikotarpį nebuvo padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų ir nebuvo užfiksuota kitų tapataus pobūdžio teisės pažeidimų, už kuriuos numatyta administracinė ar tarnybinė atsakomybė, atvejų.

2. Pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas.

Vertinamoje veiklos srityje Direkcijai nėra suteikti įgaliojimai vykdyti veiklą, skirtą prižiūrėti, kaip jai nepavaldūs fiziniai ir / ar juridiniai asmenys laikosi įstatymų, kitų teisės aktų reikalavimų ir nėra suteikta įgaliojimų vykdyti kontrolės ar administracinės priežiūros funkcijas.

3. Atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti.

Statybos ir turto valdymo skyriaus nuostatuose yra apibrėžtas uždavinys – plėtoti ir modernizuoti pasienio kontrolės punktus (toliau – PKP) ir infrastruktūrą, skirtą transporto priemonėms, laukiančioms kirsti Lietuvos Respublikos valstybės sieną (4.1 p.). Skyrius įgyvendindamas jam pavestus uždavinius vykdo šias funkcijas – atlieka įgyvendinamų statybos investicijų projektų fizinius, administracinius ir finansinius patikrinimus.

Faktiškai yra atliekami šie veiksmai:

Darbai/paslaugos	STVS atliekami įgyvendinamų statybos investicijų projektų patikrinimai		
	Fiziniai	Administraciniai	Finansiniai
Projektavimas	Atliekama parengtų statinio/-ių statybos projektų dokumentų peržiūra, kurią atlieka ne mažiau kaip du skyriaus darbuotojai. Projektinė dokumentacija pateikiama derinimui patikrą pasienyje atliekančioms tarnyboms (Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie LR VRM, Muitinės	Tikrinimas parengtų dokumentų kokybinis ir kiekybinis atitikimas sutarties ir pirkimo sąlygoms. Tikrinama ar darbai vykdomi pagal kalendorinį grafiką.	Tikrinami atliktų darbų aktai (toliau – ADA) ir sąskaitos faktūros (toliau – SF). ADA pateiktos darbų apimtys palyginamos su realiai atliktais darbais. Patikrinama ar ADA nurodyti įkainiai atitinka sutartinius įkainius. Tikrinama ar sutampa ADA ir SF nurodytos sumos. Patikrinimus atlieka ne mažiau kaip du

	departamentui prie LR FM, Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai, Valstybinei augalininkystės tarnybai) pagal kompetenciją įvertinti, pareikšti pastabas, pasiūlymus.		skyriaus darbuotojai.
Statyba/ranga	Atliekama atliktų statybos – rangos darbų apžiūra vietoje, kurią paprastai atlieka ne mažiau kaip du skyriaus darbuotojai. Techninę statybos priežiūrą sutartiniu pagrindu atlieka techninis priežiūrėtojas kartu su kompetentingais specialistais.	Tikrinimas rangovo ir kitų statybos proceso dalyvių pateiktų dokumentų kokybinis ir kiekybinis atitikimas sutarties ir pirkimo sąlygoms. Tikrinama, ar darbai vykdomi pagal kalendorinį grafiką. Tikrinamos rangovo ir techninio priežiūrėtojo teikiamos ataskaitos.	Tikrinami techninės priežiūros vadovo vizuoti ADA ir SF. ADA pateiktos darbų apimtys palyginamos su realiai atliktais darbais. Patikrinama, ar ADA nurodyti įkainiai atitinka sutartinius įkainius. Tikrinama, ar sutampa ADA ir SF nurodytos sumos. Patikrinimus atlieka ne mažiau kaip du skyriaus darbuotojai.
Kitos paslaugos	Atliekama parengtų/pateiktų dokumentų peržiūra, kurią atlieka ne mažiau kaip du skyriaus darbuotojai.	Tikrinimas dokumentų kokybinis ir kiekybinis atitikimas sutarties ir pirkimo sąlygoms. Tikrinama, ar darbai vykdomi laikantis sutartinių terminų.	Tikrinami ADA ir SF. ADA pateiktos darbų apimtys palyginamos su realiai atliktais darbais. Patikrinama, ar ADA nurodyti įkainiai atitinka sutartinius įkainius. Tikrinama, ar sutampa ADA ir SF nurodytos sumos. Patikrinimus atlieka ne mažiau kaip du skyriaus darbuotojai.

Vykdamas įgyvendinamų statybos investicijų projektų fizinius, administracinius ir finansinius patikrinimus darbuotojai vadovaujasi Statybos įstatymu, statybos techniniais reglamentais, Tarptautinės inžinierių konsultantų federacijos Rangovo projektuojamų statybos ir inžinerinių darbų, elektros ir mechanikos įrenginių Projektavimo ir statybos bei įrangos sutarties sąlygomis

(FIDIC „Geltonoji“ knyga), Užsakovo suprojektuotų statybos ir inžinerinių darbų Statybos sutarties sąlygomis (FIDIC „Raudona“ knyga).

Įgyvendinant statybos investicinius projektus, darbuotojai Direkcijos direktoriaus įsakymu yra skiriami FIDIC inžinieriais ir įpareigojami:

- atstovauti statytoją, koordinuoti ir prižiūrėti priskirto statinio statybos darbų vykdymą;
- vykdyti priskirto statinio bendrąją statybos techninę priežiūrą;
- pagal pasirašytą su statytoju paslaugų vykdymo sutartį koordinuoti ir kontroliuoti priskirto statinio techninės priežiūros vykdymą statybvietėje ir FIDIC Inžinieriaus padėjėjų paslaugų atlikimą;
- patikrinti rangovo įvykdytus statinio statybos darbus ir vizuoti atliktų darbų aktus;
- patikrinti ir vizuoti rangovo pateiktas pažymas apie atliktų darbų ir išlaidų vertę;
- prireikus pasitelkti kitus Statybos ir turto valdymo skyriaus darbuotojus reikalingų funkcijų atlikimui.

Valstybės tarnautojų funkcijos ir uždaviniai yra pakankamai apibrėžti.

Yra organizacinių rizikos veiksnių – nėra nustatytų administracinių procedūrų, kaip turėtų būti vykdomi įgyvendinamų statybos investicijų projektų fiziniai, administraciniai ir finansiniai patikrinimai. Nėra reglamentuotas patikrinimų dokumentavimas / sprendimų priėmimas vykdant nagrinėjamą funkciją.

Valstybės tarnautojų atsakomybė yra apibrėžta Statybos ir turto valdymo skyriaus nuostatuose.

4. Veikla yra susijusi su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.

Vertinamoje veiklos srityje Direkcijai nėra suteikta įgaliojimų išduoti leidimus, licencijas, suteikti nuolaidas, lengvatas ar kitokias papildomas teises (atsisakyti jas išduoti, sustabdyti, panaikinti jų galiojimą ir kt.).

5. Daugiausia priima sprendimus, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Atliekant įgyvendinamų statybos investicijų projektų fizinius, administracinius ir finansinius patikrinimus nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Faktiškai atliekant įgyvendinamų statybos investicijų projektų fizinius, administracinius ir finansinius patikrinimus yra taikomas „keturių akių principas“, t. y. šiuos patikrinimus vykdo ne mažiau kaip du darbuotojai. Kadangi administracinės procedūros nėra išsamiai reglamentuotos ir, pvz. skiriant FIDIC inžinierių, jam yra suteikta teisė prireikus pasitelkti kitus Statybos ir turto valdymo skyriaus darbuotojus reikalingų funkcijų atlikimui, atsiranda rizika, kad statybos investicijų projektų patikrinimus vykdys vienas darbuotojas.

Nagrinėjamoje srityje yra sisteminių rizikos veiksnių – itin ilgos konkursų į valstybės tarnautojų pareigas procedūros. Esant darbuotojų kaitai, atranka į valstybės tarnautojų pareigybes vyksta itin ilgai, todėl gali trūkti žmogiškųjų išteklių siekiant užtikrinti vykdomų statybos investicijų projektų fizinių, administracinių ir finansinių patikrinimų kontrolę ir siekiant išvengti, kad vertinamoje veiklos srityje sprendimų priėmimas nebūtų sutelktas vienoje rankose.

Kadangi priimant sprendimus, susijusius su įgyvendinamų statybos investicijų projektų fiziniais, administraciniais ir finansiniais patikrinimais, nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo, yra labai svarbu, kad sprendimų priėmimo principai, procedūros, terminai ir

kriterijai būtų aiškiai apibrėžti ir veiksmingai funkcionuotų sprendimų priėmimo vidaus kontrolės sistema.

6. Naudojama valstybės ar tarnybos paslaptį sudaranti informacija.

Vertinama veiklos sritis nėra susijusi su informacijos įslaptinimu ar išslaptinimu, įslaptintos informacijos naudojimu ar jos apsauga.

7. Anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.

Korupcijos rizikos analizė vertinamoje veiklos srityje anksčiau nebuvo atlikinėjama.

Nustatyti korupcijos rizikos veiksniai:

- Nepakankamas procedūrų reglamentavimas:
Nėra apibrėžtų ir patvirtintų procedūrų, kokia tvarka vykdomi statybos investicijų projektų fiziniai, administraciniai ir finansiniai patikrinimai ir kaip tai įforminama. Tokiu atveju Direkcijos darbuotojams paliekama per didelė diskrecija daryti sprendimus savo nuožiūra;
- Žmogiškųjų išteklių trūkumas.

Siūlymai:

1. Parengti ir patvirtinti tvarkos aprašą, reglamentuojantį vykdomų statybos investicijų projektų patikrinimų vykdymo tvarką.

Direktorius

Mindaugas Zobiela